

[Statsministeren.]

at en regeringsdannelse, som parlamentarisk skal spænde over de nævnte fire partier, er fri fantasi. Eller man kan måske bedre sige, at denne evindelige talen om et „liberalt flertal“ er en leg med ord. Skulle en fordomsfri og liberal skandinavisk socialdemokrat, for hvem den demokratiske socialismes inderste væsen er friheden — vel at mærke friheden for de mange — deltage i denne ordleg, kunne han med samme ret som mine kolleger på „liberalt“ hold sige, at der her i salen er et „socialistisk“ flertal. Jeg ved godt, det vil chokere mange, fordi de aldrig har tænkt tanken helt igennem, men det er lige så rigtigt som al den liberale tale. (*Aksel Møller*: De er ikke engang socialister selv længere!).

De radikale sætter udtrykkeligt ordet social foran liberal, netop for at distancere sig fra den kapitalistiske Manchesterliberalisme. Vil den gode danske frisindede bonde benægte, at han repræsenterer en andels- og brugsforeningstradition, der er i nøje slægt med den socialistiske tankegang? Er det ærede medlem hr. Erik Eriksen som leder af partiet venstre med dets stolte tradition på andelsbevægelsens område ikke en slags andelssocialist? Er det ærede medlem hr. Thor kil Kristensen, nu da han er frigjort fra det klamme konservative favntag, når han skal udtale sig om de økonomiske problemer, ikke en slags skattefradragssocialist? Ja, man kan gå videre, hvis man vil. Det ærede medlem hr. Viggo Starcke, som iøvrigt på en række områder giver udtryk for megen liberal økonomi — jeg tager ham på jordspørgsmålet: dette ting ejer ikke en jordsocialist så revolutionær som det ærede medlem hr. Viggo Starcke.

Nuvel, det er lidt leg med ord, men der er realpolitisk lige så megen „sandhed“ i disse påstande som i ordlegen om det liberale flertal.

Christmas Møller, som i sind og skind var et af de mindst konservative medlemmer, der har siddet i denne sals højre side, sagde engang: vi er jo alle socialister — en slags socialister. Selv har jeg i en tale i Journalistforbundet svaret med at erklære, at vi alle er en slags liberalister. Begge påstande er et paradoks, men de dækker alligevel noget af en politisk realitet. Mit

partis sociale samfundssyn er i vid udstrækning accepteret af andre partier, der tidligere fornægtede det. Nutidens arbejderbevægelse bekender sig til en demokratisk socialisme, der sideordner frihedsgoderne med den sociale tryghed for alle arbejdende mennesker.

Det ærede medlem hr. Aksel Møller afbrød mig før og sagde: I er jo ikke engang selv rigtige socialister. — Nu ved jeg ikke, om det ærede medlem hr. Aksel Møller selv rigtig ved, hvad rigtig socialisme er. Jeg har læst på det nogle år, og jeg har en lille smule anelse om det, og jeg tror også, det ærede medlem har opdaget lidt af det. Men når vi skal diskutere sammen, vil det ærede medlem erkende, at vi er ikke socialister på den måde, de borgerlige partier vender det mod os i agitationen. (*Aksel Larsen*: Hør!). Nej, det er vi ikke. Det ærede medlem hr. Aksel Larsen kan glæde sig derover. Der er et svælg mellem den såkaldte socialistiske opfattelse, der aflægges af det kommunistiske parti, og mellem den såkaldte socialisme, der gennemføres i Østeuropa, og så den demokratiske socialisme, som en skandinavisk, en dansk socialdemokrat bekender sig til. Ingen hæderlig modstander vil om socialdemokratiet antyde, at det blot er i familie med den såkaldte socialistiske opfattelse, der fornægter nationen, der fornægter frihedsgoderne og fornægter de menneskelige frihedsprioriteter; i dette land, hvor de demokratiske partier stod sammen under besættelsen, hvor vi som venner og mennesker mødte hinanden og lærte at agte hinanden, er det unfair, simpelthen unfair, at ville tilskyde det danske socialdemokrati blot antydningen af familieskab med den socialisme, der går ud på at knægte de menneskelige frihedsprioriteter og -rettigheder.

Jeg tror derfor, jeg har ret i den analyse, jeg har givet her, og jeg tror og håber på, at den politiske udvikling vil bekræfte, at der går langt flere forbindelseslinier mellem socialdemokratiet og f. eks. det radikale venstres sociale reformprogram, end der går mellem de radikale og de konservative. Jeg tror, den kommende tids praktiske politik vil bekræfte, at der går langt flere naturlige forbindelseslinier mellem den danske arbejder og den danske